

fikk han full æring i krim arko

Jeg følte meg liten,
svak, maktesløs og
hjelpeløs

TIPS OSS!

Vet du mer om denne saken,
kontakt meg på telefon eller mail

ARILD BJØRNBAKK
Tlf 90 61 94 90
arild.bjornbakk@saltenposten.no

Dokumentar

«Omsorg og overgrep»

Vi møter Stein Johansen i Trondheim. Han vil fortelle sin historie til Saltenposten. Han mener det er viktig at lokalsamfunnet og andre får kjennskap til hva som skjedde i Røvika.

Det er ikke første gang han har vært gjennom denne historien. I 2006 ble det opprettet et granskingsutvalg av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. Utvalget laget en vel 200 sider lang rapport «Omsorg og overgrep» som ble lagt frem i 2007.

I alt ble 95 informanter intervjuet. Blant dem var 77 barn som hadde vært på barnehjem, i skolehjem eller forsterhjem. To av dem hadde vært i Røvika. Stein Johansen er en av dem

- Det ble min anledning til å få fortalt min historie. Det var første gang jeg snakket med noen om mine opplevelser i Røvika, forklarer Stein.

Ville gjøre det slutt

På biblioteket i Trondheim finner vi et stille hjørne. Stein

har problemer med å sette ord på det han opplevde. Det er sterke følelser i sving. Han kommer tilbake til sine opplevelser i Røvika. Forteller om den gangen snifflingen gjorde han alvorlig syk. Han ville gjøre det slutt.

- Jeg ble innlagt på sykehuset, hvor jeg lå flere dager.

Han kan ikke huske om de noen gang ble kontaktet av noen utenfra om sin situasjon i Røvika. Samtidig er han klar på at de ansatte i beste fall må ha vært svært så naive, når de ikke oppdagget hva som foregikk blant elevene.

Brutal start

Av granskingsrapporten går det fram at Stein fikk en brutal start på sitt opphold i Røvika. Man kan lese følgende:

«Han ble invitert på rommet til en av guttene. Der satt tre av de eldre guttene. Han ble beskyldt for å ha stjålet ei brus-

flaske og fikk juling. Han ble slått i magen med knyttneven, og han begynte å gråte. Deretter måtte han ta av seg benklærne og sette seg på buk over ei glassflaske. Han ble presset ned over flasken slik at den gikk opp i endetarmen.

- Dette gjorde veldig vondt. Jeg falt over ende og flasken sto fast i endetarmen. Jeg gråt og fikk klar beskjed om at jeg ikke fikk forlate rommet før jeg hadde sluttet å gråte»

Mishandling

«Han skulle få brus fra ei annen flaske som trøst. På denne flasken var det urin. Han fikk brekninger, og klarte ikke å drikke mer. Han fikk en ny flaske som han skulle få skylle

munnen med. Den flasken inneholdt såpevann, og han fikk igjen brekninger og måtte kaste opp. Han fikk da beskjed om at han

måtte samle opp oppkastet og spise det, for de skulle ikke ha noe slikt griseri på rommet. Stein gråt fortsatt. På nytt fikk han beskjed om at han ikke fikk forlate rommet før han

sluttet å gråte. Til slutt ga de han klar beskjed om at han skulle holde kjeft, ellers skulle han få enda verre behandling».

Alene på nattoget

12 år gammel ble Stein sendt alene med nattoget fra Trondheim til Fauske. Der ble han møtt av ansatte ved skolen.

- Det var et sjokk å bli sendt av gårde. Jeg følte meg liten, svak maktesløs og hjelpeløs. Der sto jeg på stasjonen 700 kilometer hjemmefra, forteller Stein.

Han husker godt hvor brutalt det følte, helt fra moren kom og fortalte at han skulle sendes bort, til han sto på Fauske.

Stein vokste opp i Trondheim med en alkoholisert far. Han var på søken etter spenning og havnet i et guttemiljø hvor det ble begått en del kriminalitet.

Overraskende

Hans eldre bror var allerede plassert på Rostad ungdomsheim på Inderøy i Trøndelag.

- Da jeg fikk beskjed av min mor at jeg skulle sendes til Røvika, hadde jeg ingen forestillinger om hvor jeg skulle. Jeg tenkte på min bror som var på Rostad. Vi hadde tross alt god kontakt med han. Derfor hadde jeg ingen anelse om hva jeg gikk til langt der nord, sier Stein.

Det gikk opp for han først etter ei natt alene på toget til Fauske. Han brevvekslet med sin mor under oppholdet. I alle brevene

som han sendte, var det bønn om å få komme hjem.

Gutter fra 10 til 18 år

- Hva var det som møtte deg i Røvika?

- På den tiden var det 30 gutter på skolen, fordelt på tre internat. De yngste guttene på 10-11 år bodde på Skogly. 12-16-åringene holdt til på Tunet, hvor jeg ble plassert. De eldste guttene som var opptil 18 år, bodde på Åsheim.

Hvert internat hadde et eget personale. På Skogly hvor han bodde var det familifolk som var ansatt, voksne som han fikk god kontakt med.

- Det var familiefolk som selv hadde barn på vår alder, derfor behandlet de oss på en fin måte. Jeg var litt heldig i og med at det var en gutt til fra Trondheim som var der samtidig som meg. Vi fikk bo på et tomannsrom. Samtidig var jeg glad for at jeg forlot Røvika før min romkamerat. Det var nok stusselig for ham å sitte igjen når jeg reiste.

Skolen

På begynnelsen av 80-tallet hadde Røvika egen skole som lå knyttet til administrasjonsbygget. Her var det noen klasserom og en sløydsal.

- Hver klasse hadde to-tre alderstrinn. De hadde opplæring i samtlige fag, og den enkelte fikk

Forts. neste side....